

Remiss: Lundaförslaget Öka acceptansen för vegetarisk mat i skolor och förskolor

Förslag till beslut

Serviceförvaltningen beslutar

att som sitt yttrande på "Lundaförslaget – Öka acceptansen för vegetarisk mat i skolor och förskolor", skicka serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-04-30.

Sammanfattning

Barn- och skolnämnden har mottagit ett Lundaförslag om att öka acceptansen för vegetarisk mat i skolor och förskolor. Det föreslås att Lunds kommun kraftigt ska öka andelen vegetarisk mat som serveras i förskolor och grundskolor i syfte att minska belastningen på klimatet. Förslaget lägger fram insatser som bör genomföras vilka avser kompetensutveckling, kommunikation, tävlingar samt införandet av en helvegetarisk norm i förskola och skola. Serviceförvaltningen ställer sig positiv till delar av förslaget och arbetar redan för ökad andel vegetarisk mat men arbetet kan utökas och nya idéer välkomnas. Insatser som genomförs måste dock följa kommunens styrdokument för måltider.

Barn- och skolnämnden ska besvara förslaget. Serviceförvaltningen och utbildningsnämnden har fått förslaget för yttrande då förslaget berör samtliga nämnders verksamhetsområden och därav ska besvaras i samverkan enligt rådande riktlinjer.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 30 april 2021 (denna skrivelse).
- Lundaförslag: Öka acceptansen för vegetarisk mat i skolor och förskolor 2020-12-16 (med bilagor).
- Kostpolicy för Lunds kommun.
[Länk till Kostpolicy för Lunds kommun](#)

2021-04-30

Diarienummer

SN 2021/0116

Ärendet

Bakgrund

Förslagslämnaren föreslår att Lunds kommun arbetar för att öka acceptansen för vegetarisk mat genom aktiva åtgärder. Målsättningen är att kraftigt öka andelen vegetarisk mat som serveras i förskola och grundskola och på så vis hjälpa Lunds kommun att nå målet om klimatneutralitet år 2030. Det föreslås att Lunds kommun ska arbeta för att förändra elevers attityder till vegetarisk mat. Förslagslämnaren föreslår följande insatser:

- Kompetensutveckla och fortbilda all personal på skolor och förskolor i matens klimat-, miljö- och hälsopåverkan.
- Erbjud samtlig kökspersonal och alla hemkunskapslärare kurser i vegansk och vegetarisk matlagning.
- Involvera elever och vårdnadshavare i arbetet med skolmaten, exempelvis genom att nyttja sociala medier.
- Utlys tävlingar om vilken skola som når högst andel vegetarisk mat en viss period, med påföljande utvärdering.
- Besluta i fullmäktige att införa eller rekommendera helvegetarisk norm på alla eller vissa förskolor och skolor.

Serviceförvaltningens yttrande

Serviceförvaltningen lämnar ett utlåtande avseende verksamheter som ingår i förvaltningens måltidsorganisation. Förvaltningen vill dock i sammanhanget påminna om att det finns förskolor och skolor i kommunen som serviceförvaltningen inte tillhandahåller måltider till och tillika ej ansvarar för dessa verksamheters personal.

Föredragning

Serviceförvaltningen ställer sig positiv till förslagslämnarens engagemang för att minska kommunens klimatpåverkan och instämmer i att ett sätt att minska måltidsverksamhetens belastning på klimatet är att öka andelen vegetarisk mat som äts. Ett led i det arbetet är, precis som förslagslämnare lägger fram, att öka acceptansen för vegetarisk mat bland matgäster. Förvaltningen arbetar för att nå målsättningen men insatserna kan självklart utökas och nya idéer välkomnas. Arbetet med måltider och insatser som genomförs måste dock följa kommunens styrdokument för måltider. Serviceförvaltningen framhåller att insatser som genomförs som fokuserar på matsvinn, val av livsmedel, klimatoptimering av recept, samleveranser samt minskad användning av plast även är av betydelse för att minska verksamhetens klimatpåverkan.

2021-04-30

Diarienummer

SN 2021/0116

Styrdokument för måltider i Lunds kommun

Kostpolicyn för Lunds kommun, beslutad 2014-08-28, är ett kommungemensamt styrdokument som anger inriktningen för måltidsverksamheter i kommunen. Dokumentet ska uppdateras en gång per mandatperiod. En uppdaterad version av Kostpolicyn finns inte, därav görs policyn från föregående mandatperiod gällande. Det åligger serviceförvaltningen att utföra sitt uppdrag att tillhandahålla måltider på ett sådant sätt att kostpolicyn efterlevs. Den aktuella kostpolicyn för Lunds kommun anslår inte en helvegetarisk norm.

Vegetariska måltider och val av råvaror

I enlighet med kostpolicyn serveras det dagligen ett vegetariskt alternativ som är tillgängligt för samtliga matgäster. Maträtter utvärderas och utvecklingsinsatser tenderar att centreras kring den vegetariska maten. Det pågår ett löpande arbete för att öka intaget av baljväxter och grönsaker samt öka utbudet av goda vegetariska maträtter. Oavsett vad som står på menyn bygger samtliga måltider på kloka val för både hälsa och miljö. Råvarorna som används ska så långt som möjligt vara producerade på ett klimatsmart sätt med fokus på hållbar utveckling och gynna den biologiska mångfalden. Måltiderna som serveras idag ska inte få äventyra matförsörjningen för kommande generationer.

Helvegetarisk norm

Ett införande av en helvegetarisk norm är ett beslut som bör ta flera aspekter i beaktning utöver klimatpåverkan, såsom valfrihet, inflytande och inkludering. Det är av största vikt att den mat som serveras tilltalar matgästen och faktiskt hamnar i magen. Maten utgör en viktig komponent för en trygg och likvärdig skolgång. Matgästen bör därför vara med och fatta beslutet om en helvegetarisk norm. Serviceförvaltningen menar att frågan bör behandlas vid en revidering av Kostpolicyn där även barn och unga ska erbjudas möjlighet att delta i processen.

Attitydförändring och ökad acceptans för vegetariska måltider

Serviceförvaltningen tar till sig av förslaget att hitta kreativa sätt för att ändra attityder till vegetarisk mat. Därav kommer porträtteringen av vegetariska rätter både på matsedeln och i verksamhetens kommunikation att ses över och förbättras.

Kompetensutveckling

Serviceförvaltningen genomför kontinuerligt kompetensutvecklingsinsatser för måltidspersonal med fokus på exempelvis tillagning och utveckling av vegetariska måltider samt

2021-04-30

Diarienummer

SN 2021/0116

livsmedelsval vid inköp för minskad klimatpåverkan. Serviceförvaltningen ställer sig positiv till att fungera som resurs vid fortbildning för övriga medarbetare i kommunen. Förslagsvis skulle ett gemensamt kunskapslyft för samtlig måltidspersonal kunna genomföras i samband med en revidering av Kostpolicy.

Utlysa måltidstävlingar i andel vegetarisk mat

Serviceförvaltningen ser med viss problematik på förslaget att utlysa tävling kring mat. En del av uppdraget i att tillhandahålla måltider är att bidra till god folkhälsa. Mat ska vara en glädjespridare och måltidssituationen ska vara en behaglig stund där matgästen ska ges möjlighet att tanka energi. Att tävla kring mat och måltider medför en risk för att detta äventyras.

Beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsstrateg. Serviceförvaltningen har varit i kontakt med barn- och skolförvaltningen samt utbildningsförvaltningen gällande Lundaförslaget.

Barnets bästa

Ärendet berör barn då förslaget avser insatser för att kraftigt öka andelen vegetarisk mat samt införandet av en helvegetarisk norm i verksamheter där matgästerna i huvudsak är barn och unga. Skolmaten utgör en viktig del i en trygg skolgång för barn och unga samt är en viktig del i skapandet av goda matvanor för resten av livet.

Barn har inte getts möjlighet att uttrycka sina åsikter i det direkta ärendet men Ungdomstinget medverkade i styrgruppen som tog fram Kostpolicyn för Lunds kommun. Barns och ungdomars åsikter om maten som serveras inhämtas kontinuerligt genom exempelvis enkäter, utvärderingar och matråd.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Pål Svensson
Servicedirektör

Birgitta Mårtensson Asterland
Måltidschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Barn- och skolnämnden